

Zápis z obhajoby disertační práce

paní: PhDr. Dagmar Dreslerové

konané dne: 31.5. 2011

téma práce: Přírodní prostředí a pravěké zemědělské společnosti (na území Čech)

přítomní členové komise:

prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc. (předseda)
prof. PhDr. Jan Klápště, CSc.
doc. PhDr. Lubomír Košnar, CSc.
doc. PhDr. Ivan Pavlů, DrSc. (zároveň oponent)
doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.
doc. PhDr. Lubomír Jiráň, CSc.
prof. PhDr. Petr Sommer, DrSc.
PhDr. Martin Kuna, DrSc. (školitel)

omluveni: Mgr. Mária Hajnalová, Ph.D. (oponentka)

Předseda komise p. prof. Sláma zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku. Uvedl mj., že kandidátka složila všechny vysokoškolské zkoušky stanovené školským řádem a publikovala podstatné části své disertační práce, a tak splnila podmínku danou vysokoškolským zákonem.

Školitel p. dr. Kuna představil kandidátku a seznámil komisi s její dosavadní vědeckou činností. Zvláště zmínil její přínos k rozvoji environmentální archeologie a jejích metod. Následně krátce zhodnotil disertační práci.

Poté kandidátka seznámila členy komise stručně s hlavními tezemi a výsledky své práce. Zmínila především:

- 1) cíle a předmět práce, formulaci problému
- 2) problematiku poznání a rekonstrukce klimatu v pravěku
- 3) problematiku rekonstrukce vegetace na základě pylových analýz (poskytují kvalitativní, nikoliv kvantitativní informaci), možnosti modelace softwarem Reveals
- 4) široce pak problematiku pravěkého zemědělství
  - vztah pravěkých kultur a různě kvalitních půd
  - mikroanalytický přístup
  - makroanalytický přístup (v českém pravěku se jeví 4 hlavní období, pokud jde o vazbu osídlení na přírodní podmínky)
    - - dvě období, kdy osídlení má výjimečné vazby na přírodní prostředí (chamská kultura, HD/LA)
- 5) rekonstrukce a analýza sídelních oblastí v jednotlivých obdobích
- 6) závěry

Poté první oponent, p. doc. Pavlů, přednesl závěry svého posudku. Uvedl, že k tématu by sice přistupoval jiným způsobem, ale přístup kandidátky respektuje. Pan doc. Pavlů se domnívá, že kandidátka ve své práci poněkud upozadila antropologické přístupy, zejména problematiku společenského vnímání přírodního prostředí. Dále se vyjádřil ke korelaci jednotlivých

přírodních faktorů a upozornil na to, že tyto faktory jsou naše umělé konstrukty, které sice může analyzovat software GIS, nicméně pravěký člověk hodnotil přírodní prostředí jiným způsobem. Pana doc. Pavlů by ale zajímalo hodnotící měřítko pravěkých populací. Ve druhé části svého posudku se p. doc. Pavlů zmínil o limitech analýzy dat ADČ. Ty podle něj nejsou vhodné pro analýzu osídlení. Dále diskutoval vztah archeologických a přírodovědných dat a také skeptické postoje autorky k poznání klimatu a příčinných souvislostí mezi jeho změnou a společenským vývojem. Závěrem doporučil předloženou dizertační práci k obhajobě.

Následně p. dr. Kuna přečetl druhý posudek nepřítomné oponentky pí. dr. Hejnalové (viz oponentský posudek). Druhá oponentka také práci doporučuje k úspěšné obhajobě.

Kandidátka poté odpovídala na dotazy a připomínky oponentů. V diskuzi s p. doc. Pavlů zdůraznila, že chtěla ukázat, jak neznáme skutečné příčinné souvislosti mezi změnami klimatu a společenským vývojem. Snažila se celou problematiku také uchopit přes společnost, přes její způsob obživy a práci (zemědělství). Připomněla také, že sice přibývá velké množství přírodovědných dat, nicméně jejich výpověď není přesnější a zůstává stále jen málo uchopitelná. Pan doc. Pavlů byl s odpovědí kandidátky spokojen.

Poté p. prof. Sláma zahájil diskuzi. V ní vystoupil především p. prof. Klápště, který se k problematice vyjádřil z pozice archeologie historických období (středověk, novověk). Do diskuze se dále zapojil p. dr. Kuna, který upozornil na zakořeněnou, ale pravděpodobně neadekvátní představu, že pravěké populace stály na hranici nouze a nedostatku. Kandidátka pak zodpověděla konkrétní dotaz p. doc. Popelky na klimatické změny v neolitu a eneolitu, dále p. doc. Jiráně na vliv hustoty populace. Konečně p. prof. Sláma měl připomínky z pohledu archeologa historického období.

Vyhlášení výsledků hlasování:

Komise navrhla udělit titul doktor Ph.D.

Zapsal: Tomáš Klír

Předseda komise: